

af § 10 i Firmaloven, bliver bestaaende aldeles uafhængig heraf, ligesom den er uafhængig af de Navneforandringer, som nu kunne finde Sted ifølge kgl. Bevilling. Der vil ikke findes nogen, som vil ønske at faa et Navn paa —sen ved kgl. Bevilling, medens Navne som Dahl, Høg og Skov kunne erholdes af en Mand, hvis Navn nu ender paa —sen. Faar han det ved kgl. Bevilling, er det hans Navn, om han saa kan bruge det som Firmanavn, beror paa § 10 i Firmaloven. Der sker ingen Forandring i saa Henseende ved dette Lovforslag og bør ingen Forandring ske. Dette, som angaar Slægtnavnes Tilegnelse, skal ingen Indfyldelse have paa de Regler, som angaa Firmanavnes Tilegnelse.

Jeg skal med Hensyn til Spørgsmaalet om en fraskilt Kones Navn bemærke, at det berøres i og for sig slet ikke af dette Lovforslag eller af vor Debat, hvilken Ret hun har til at føre et Navn. Altsaa, mine Forudsætninger i saa Henseende eller Udvalgets Forudsætninger, Tingets Forudsætninger blive i og for sig uden Betydning for dette Lovforslag. Det ærede Medlem, som talte om denne Ting (Svend Høgsbro), omtalte rent historisk, hvad der er vel bekendt, at den gifte Kone i ældre Tid, det vil sige indtil for 150 Aar siden, ikke førte Mandens Navn. Det er rigtigt, og ligeledes havde Enkerne deres Slægtnavn med Tilføjelse: „Efterleverske“ af den og den. Spørgsmaalet om den fraskilte Kone løses nu ved dette Lovforslag. Medens hun nu — og det er rigtigt, tror jeg — har Ret til at benytte Mandens Navn, men ogsaa har Ret til at benytte sit eget Navn, bliver, naar hun giver til Kende, at hun vil benytte sit eget Navn og ikke den fraskilte Mands Navn, efter Lovforslaget den Ret, hun har til at benytte sit eget Navn, bindende for hende. Hun bærer da sit gamle Slægtnavn og har ikke Ret til at benytte Mandens Navn.

Jeg kunde ikke tænke mig, at man fra dette Tings Side vilde gaa ind paa Kommissionens Mindretals Forslag om at lægge det hele i Hænderne paa et Navneraad. Jeg vil se bort fra de økonomiske Grunde, thi det kunde man vel komme ud over, men man vilde slet ikke komme ud over den nuværende Tilstand. Det vilde jo bero paa Navneraadets Skøn, om en Tilegnelse kunde finde Sted eller ikke. Man vil aldeles ikke komme til mere bestemte Lovregler for Tilignelsen, man vilde blive ved den samme Tilstand som nu, da Skønnet er i Ministeriets Haand.

Det vilde ligge i Navneraadets Haand at afgøre efter Skøn, om et Navn kunde antages eller ikke, eftersom det ikke krænkede eller krænkede bestaaende Navneinteresser. Der er ingen Fremskridt i dette, og vilde man saa endda med Kommissionens Mindretal sige: Over Navneraadets Skøn staa Domstolenes Skøn, vilde man, naar der ikke fastsættes Regler, hvorefter dette Skøn skulde foregaa, ikke alene ikke komme videre, men blot forvikle Sagen ved at sætte et saadant Overskøn over Navneraadets Skøn. Det er efter min Mening et Tilbageskridt fra det nuværende, helt bortset fra det økonomiske Spørgsmaal, om der skal betales Gebyr eller ej. Det er ogsaa Hovedgrunden til, at jeg stadig maa holde paa, at vi, der høre til Middelklassen, ikke bør være saa aristokratiske, at vi forlange, at naar vi have et Stednavn, skal det være et Monopol for os. Det kunne vi godt undvære, finder jeg. Ved at drage dette Spørgsmaal ind under ny skønmæssig Prøvelse, som det vilde blive, hvis man ønskede det undergivet Prøvelse af den paagældende sagkyndige Kommission, ved atter at bringe dette, som næsten er det eneste faste i vor Lovgivning paa dette Omraade, nemlig at Stednavne kunne faas, ind under et Skøn igen, var jo i Virkeligheden intet opnaaet. Jeg skal naturligvis med Hensyn til dette Spørgsmaal være villig til at give det Udvalg, som jeg forudsætter vil blive nedsat, alle de yderligere Oplysninger, som det kunde ønske angaaende den Praksis og den Udvikling, der her har fundet Sted. Det er for Resten meget udførligt oplyst i Kommissionens Betænkning, hvorledes Udviklingen i saa Henseende er foregaaet, men det kan maaske være til praktisk Vejledning for Udvalget med Hensyn til Afgørelsen af, hvad det vil bestemme, naar jeg giver yderligere Oplysninger om Ministeriets Fremgangsmaade, og det skal jeg da gøre.

Lohmann: Jeg maa beklage, at det ærede Medlem for Storeheddinge (Sv. Høgsbro) synes af det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Scavenius), at have ladet sig lede ind paa Ønskeligheden af en Begrænsning af de rummelige Bestemmelser, som findes i Lovforslagets § 2, 1ste Stykke. Jeg maa aldeles bestemt holde for, at naar Navnekilden er fælles og let tilgængelig for alle, bør ogsaa alle have Ret til at faa et Navn af denne samme Kilde, uanset bestaaende Navneinteresser, og den Kilde, der her er Tale om i § 2, 1ste Stykke: Navne